

การบริหารงานของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสรีราชาจังหวัดชลบุรี
ตามหลักธรรมาภิบาล

The Administration of Laemchabang City Municipality,
Sriracha District, Chonburi Province,
in Line with Good Governance

รินทร์ลภัส เลิศศรีชัยกุล¹
Rinlaphat Leatsrichaikul¹

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา อุปสรรคที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี 2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3. เพื่อเสนอแนะปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี การศึกษาวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 398 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและค่ามาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.86 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติเชิงอ้างอิงที่ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยจำแนกตามลักษณะของตัวแปร โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ การทดสอบค่า t ที่ในกรณีตัวแปรต้น 2 กลุ่ม และทดสอบค่า เอฟ โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.30 มีอายุ 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.60 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 38.40 และมีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 35.70 และพบว่าประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.48$) และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

¹นักศึกษาลัทธิสุตรหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย; Master Student of Public Administration Program, Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand;
e-mail : rinlaphat2559@hotmail.com

2. ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มี อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี แตกต่างกัน และ ประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มี เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ไม่ต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า บุคลากรบางส่วนยังไม่ทราบข้อกำหนดหรือข้อบัญญัติต่างๆเกี่ยวกับการบริหารงานในแต่ละส่วนของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ดังนี้ คือ รมรณคให้ผูับริหารและบุคลากรเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานภายในองค์กรอย่างจริงจัง สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรทุกคนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย ผู้บริหารควรกำหนดนโยบาย มีแผนแม่บทอย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร และสามารถนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมได้ ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน การดำเนินงานต่างๆ มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ พัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีประสิทธิภาพ สูงสุดต่อไป

คำสำคัญ (Keywords) : การบริหารงาน, ของเทศบาลนครแหลมฉบัง, ตามหลักธรรมาภิบาล

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the problems Administration with Good Governance of Laemchabang City Municipality, Sriracha District, Chonburi Province, 2) to study the factors affecting. Administration with Good Governance of Laemchabang City Municipality, Sriracha District, Chonburi Province, classified by personal factors and 3) to issue recommendations Obstacles and suggestions about. With Good Governance of Laemchabang City Municipality, Sriracha District, Chonburi Province The study combines research methods. The subjects of the research is. people of Laemchabang City Municipality, Sriracha District, Chonburi Province, 358 people The use of a simple random. The instrument was a questionnaire There is a check-list and the five-level evaluation scale. And open-ended questions The researchers created The whole issue of the reliability was 0.86. Data were analyzed using computer software for social science research. Statistics used were percentage, mean, standard deviation and citation statistics for testing hypotheses, classified by the nature of the variables. The statistics used in the analysis. T test parameters in the two groups and tested the FBI, by

the way, one-way analysis of variance. In the case of three or more variables. The findings of this study are as follows:-

1. The majority of respondents were female. 52.30 per cent between 21-30 years old accounted for 27.60 percent. Educational Courses 38.40 percent and pursue a career as a private company. 35.70 percent and that public opinion on the level of administration according to good governance. In summary, the Fish in the middle (= 3.48), and when considering the details of each find moderate in all aspects.

2. Comparison of the Nations group on the administration With Good Governance of Laemchabang City Municipalty, Sriracha District, Chonburi Province, Classified by personal factors of the respondents are age, educational level and profession has a different opinion with Good Governance of Laemchabang City Municipalty, Sriracha District, Chonburi Province, Different people and respondents who have sex with different opinions on the administration applying good governance of Laem Chabang, Sriracha, Chonburi no different.

3. Recommendations for Management Development based Administration with Good Governance of Laemchabang City Municipalty, Sriracha District, Chonburi, Found that some people still do not know the laws or ordinances relating to the management of each of its parts Laemchabang City Municipalty, Sriracha District, Chonburi, Is campaigning Administration Laemchabang City Municipalty, Sriracha District, Chonburi, Using good governance in the administration of the organization seriously. Build awareness for all staff members are responsible for their assignments. Management should establish policies a master plan clearly written. and policies can be concretely implemented Should allow people in Tambon Administration Organization has participated in interoperability operations Transparent accountability Development can provide invaluable resources. And the most effective next

Keywords : Administration, Laemchabang City Municipalty, in Line with Good Governance

บทนำ (Introduction)

การนำแนวคิดหลักการธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิรูปการบริหารบ้านเมืองนั้นรัฐบาลประเทศไทยได้วางแนวทางและการหลักการธรรมาภิบาลไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยในหลายประเด็นเช่นกัน เช่น หลักความโปร่งใสสามารถการตรวจสอบได้ หลักความมีประสิทธิภาพ หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักการกระจายอำนาจ ซึ่งในปัจจุบันหลักธรรมาภิบาลได้กลายเป็นส่วนสำคัญขององค์การและหน่วยงานทั่วไปต้องการให้เกิดขึ้น หลักธรรมาภิบาลหรืออาจเรียกได้ว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือหลักธรรมรัฐ” ซึ่งหมายถึง การ

ปกครองที่เป็นธรรม เพื่อการอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสุขสามารถประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีและพัฒนาสังคมให้มีความยั่งยืนโดยรวม (Office of the Public Sector Development Commission, 2003 : 5)

เทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งได้มีการดำเนินการพัฒนาทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม จิตสำนึก คุณธรรม และจริยธรรมของประชาชน เพื่อการบรรลุผลสำเร็จอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพโดยการบริหารงานของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ได้ยึดหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 มาใช้ในการกำหนดนโยบายการพัฒนาเทศบาลนครแหลมฉบัง ตามภารกิจและบทบาทในการให้บริการสาธารณะ และพัฒนาท้องถิ่นให้น่าอยู่เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง ความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน ซึ่งปัจจัยสำคัญยิ่งต่อการบรรลุผลสำเร็จต่าง ๆ ก็คือ ความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่ายอันได้แก่ความร่วมมือภายในหน่วยงานของเทศบาลนครแหลมฉบัง หน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้องภาคเอกชน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความร่วมมือจากพี่น้องประชาชนในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ที่ได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตรวจสอบ และป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ ซึ่งการผนึกพลังความร่วมมือของทุกฝ่าย จะนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดระบบการบริหารจัดการที่ดี เนื่องจากได้มีการกระจายอำนาจในการพิจารณา ตัดสินใจ และรับผิดชอบร่วมกันเป็นการสร้างกลไกการตรวจสอบ ถ่วงดุลการบริหารงานของภาคราชการให้มีประสิทธิภาพ และเกิดความโปร่งใส ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ อันจะนำไปสู่การมีส่วนร่วมช่วยสนับสนุนการบริหารจัดการที่ดีของระดับภาครัฐ และระดับประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา อุปสรรคที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อเสนอปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การบริหารงานของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ตามหลักธรรมาภิบาล โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 คือ หลักธรรมาภิบาล (Good governance) ซึ่งประกอบด้วยหลักสำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม (Equity) หลักคุณธรรม (Integrity) หลักความโปร่งใส (Transparency) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักความรับผิดชอบ (Accountability) และหลักความคุ้มค่า (Cost

Effectiveness or Economy) และปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการที่เรียกว่า 4Ms ซึ่งประกอบปัจจัยหลักที่สำคัญคือ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) วิธีการปฏิบัติงาน (Management) เป็นการวิจัยผสมวิธี (Mixed methods Research) ระหว่างวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณในการวิจัยครั้งนี้

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า สถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 52.30 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 47.70

อายุ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.60 รองลงมาคืออายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.90 อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.10 อายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.10 อายุมากกว่า 60 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.60 และอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.80 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 38.40 รองลงมาคือวุฒิการศึกษามัธยมศึกษา/เทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 29.60 มีวุฒิการศึกษาที่ต่ำกว่ามัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 23.10 และมีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 8.80 ตามลำดับ

อาชีพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 35.70 รองลงมาเป็นอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 23.40 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 22.40 เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 10.60 และอาชีพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 8.00 ตามลำดับ

รายได้ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่รายได้ 9,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 42.00 รองลงมารายได้ 15,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.60 รายได้ สูงกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.90 และรายได้ต่ำกว่า 9,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.50 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.664) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อพบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ในด้านหลักนิติธรรม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.49$) ค่าเฉลี่ยรองลงมาจำนวนสามด้านคือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.48$) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านหลักความโปร่งใสซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.46$) ตามลำดับ

ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลตามสมมติฐานที่ 1-5 สรุปโดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มี เพศ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ไม่ต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐาน ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยดังนี้

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารงานของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ตามหลักธรรมาภิบาล ผู้วิจัยได้ข้อสรุปที่มีประเด็นที่สำคัญและน่าสนใจสมควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

ด้านหลักนิติธรรม จากผลการศึกษาวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตร์ราชา จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของประชาชน ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง มากที่สุดในเรื่อง การออกกฎบัญญัติ โดยคำนึงถึงสิทธิหน้าที่ของประชาชน และมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยทั่วถึง รองลงมาคือ การจัดให้มีการทำประชาพิจารณ์ ในการออกข้อบัญญัติเทศบาลที่จะมีผล

บังคับใช้กับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Charoenkhum (2009) ได้การศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง เพชร ผลการวิจัยพบว่าประชาชนมีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า คือ บุคลากรในองค์การโดยเฉพาะผู้บริหารต้องมีความรอบรู้ข้อกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ รวมทั้งการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง มีการกำหนดเป้าหมายและ มาตรฐานโดยวางกรอบความรับผิดชอบต่อองค์การให้มีขอบเขตที่ชัดเจนครอบคลุมทั้งระบบงานบริหารงานในองค์การให้เกิดความคุ้มค่า

ด้านหลักคุณธรรม จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของประชาชน มากที่สุดในเรื่อง ผู้บริหารสมาชิกสภาเทศบาล พนักงาน มีมนุษยสัมพันธ์มีความสุภาพอ่อนโยนมีไมตรีจิตพร้อมให้บริการ และ ผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงาน ปฏิบัติอยู่ในศีลธรรมกระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม รองลงมาคือ การบริหารงานของเทศบาลเน้นในหลักการบริหารประชาชนต้องมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Charoenkhum (2009) ได้การศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง เพชร ผลการวิจัยพบว่าประชาชนมีทัศนคติต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า คือการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ยึดหลักความถูกต้องเป็นธรรมกับทุกฝ่ายและมีความเสมอภาค

ด้านหลักความโปร่งใส จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ตามความคิดเห็นของประชาชน มากที่สุดในเรื่อง คือ การบริหารงานกิจกรรมต่าง ๆ มีการสรุปเปิดเผยต่อสาธารณะ รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้ประชาชนติดตามตรวจสอบ แผนงาน โครงการต่าง ๆ และเทศบาลกำหนดตัวชี้วัดการปฏิบัติงานที่เป็นรูปธรรม เปิดเปิดเผยต่อสาธารณชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yenma (2000) ได้การศึกษาเรื่อง การบริหารวัดตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาวัดหลวงพ่อดุสิตธรรมกายาราม จังหวัดราชบุรี ผลจากการวิจัยพบว่า หลักธรรมาภิบาลเป็นแนวคิดส่วนหนึ่งเกิดจากกระบวนการโลกาภิวัตน์ เป็นรูปแบบการบริหารจัดการที่มีแนวคิดมาจากสังคมตะวันตก เน้นหลักนิติธรรมและคุณธรรมนำหน้าเพื่อให้การบริหารงาน บริสุทธิ ยุติธรรม โปร่งใส ถูกต้อง เหมาะสม เพื่อให้การบริหารจัดการองค์กรให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพที่สุด

ด้านหลักการมีส่วนร่วม จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มากที่สุดในเรื่อง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรื่องที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อชุมชน เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอความคิดเห็นด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของ

เทศบาลต่อ การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ในการประชุม ประชาชนสามารถเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์ ได้โดยไม่จำกัดสิทธิของประชาชน และผู้บริหารงานและพนักงานของเทศบาลรับฟังและนำ ข้อเสนอแนะข้อร้องเรียนไปดำเนินการอย่างรวดเร็ว และเต็มความสามารถ รองลงมาคือ เปิด โอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sriplang (2005) ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาตัวชี้วัดธรรมาภิบาลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ปฏิบัติงานของสำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานของสำนักการสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านสุขภาพอาหาร ด้านสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม ในแต่ละด้านมีตัวชี้วัดการมีส่วนร่วม 4 ประเด็น คือ 1. การมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจในการวางแผนและนโยบาย 2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ 3. การมีส่วนร่วมใน ผลประโยชน์ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนอกจากนี้ การศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในแต่ละด้านของตัวชี้วัดธรรมาภิบาลที่กล่าวข้างต้นของสำนักการสาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ ในภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านหลักความรับผิดชอบ จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จ.ชลบุรี มากที่สุดในเรื่อง เทศบาลเอาใจใส่ต่อปัญหาของประชาชนและชุมชนอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ มีการนำโครงการ กิจกรรมหรือแผนงานที่แถลงไว้ไปดำเนินการไว้ไปดำเนินการให้เห็นเป็น รูปธรรมตามที่ได้กำหนดไว้และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เทศบาลคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อ สังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phra Charin Jirasupho (Mueangpratap) (2009) ได้ การศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า หลักการมีส่วนร่วม ความคิดเห็นว่า เทศบาลเมืองบางกรวย มีการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้านพบว่า มีการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ด้านหลักความคุ้มค่า จากผลการศึกษาวิจัยพบว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จ.ชลบุรี มากที่สุดในเรื่อง การรณรงค์ช่วยกันประหยัดทรัพยากรธรรมชาติในเทศบาล และ เทศบาลมี การสำรวจความพึงพอใจของพนักงานต่อการปฏิบัติงานอยู่อย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือ การใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวมในเทศบาล และ ผลการปฏิบัติงาน ของเทศบาลสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Yenma (2000) ได้ การศึกษาเรื่อง การบริหารวัดตามหลักธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาวัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม จังหวัดตราบุรี ผลจากการวิจัยพบว่า หลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า วัดหลวงพ่อดธรรมกา ยารามมีการนำรูปการการจัดการองค์รวมมาใช้ เน้นการมอบอำนาจให้แก่คณะกรรมการปฏิบัติงาน มี การประชุมวางแผนและประเมินผลงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีประสิทธิภาพคุ้มค่าเวลา คุ้มค่า งบประมาณ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการทำงานเพื่อสังคมหรือการทำงานบริการนั้น ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่พนักงานของรัฐควรที่จะต้องยึดหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานอย่างจริงจัง สร้างจิตสำนึกให้ เจ้าหน้าที่พนักงาน ทุกคนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย ซึ่งถือได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานของรัฐที่ใกล้ชิดประชาชนกว่าหน่วยงานอื่นซึ่งพร้อมที่จะช่วยเหลือประชาชนได้อย่างรวดเร็ว

1.2 ในด้านการบริการควรให้ความเสมอภาคแก่ทุกฝ่าย โดยไม่มีการเลือกความสำคัญของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ไม่ยึดติดกับประเพณีที่ติดต่อกันมา ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน ความทุกข์ของประชาชนเป็นส่วนหนึ่งที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ

1.3 ผู้บริหารควรกำหนดนโยบาย มีแผนในการพัฒนาอย่างชัดเจนซึ่งสามารถนำไปปฏิบัติได้ตามความเหมาะสมและสามารถนํานโยบายนั้น ๆ ไปปฏิบัติเป็นรูปร่างตามความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวม

1.4 ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในความรับผิดชอบการบริหารงานส่วนตำบลลำพยนต์ อำเภอลำพูน จังหวัดนครสวรรค์ แสดงความคิดเห็นในแต่โครงการที่เป็นประโยชน์แก่กลุ่มของตนเอง เพราะประชาชนเหล่านั้นเป็นผู้รู้ปัญหาของตนเอง และได้มีส่วนร่วม ในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มมีการแสดงออกซึ่งผลงานที่ประชาชนทำ การดำเนินงานต่าง ๆ มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ พร้อมได้รับการตรวจสอบ

1.5 ควรจัดให้มีการเชิญชวนประชาสัมพันธุ์ให้กับประชาชนได้เข้าร่วมประชุม หรือแสดงปรีชาติในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง เพราะประชาชนเป็นเจ้าของ อาจจะมีใจในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาจากกลุ่มประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างโดยรวมของเทศบาลนครอื่น ๆ ในจังหวัดชลบุรี เพื่อศึกษาข้อมูลว่ามีการใช้หลักธรรมาภิบาลเหมือน หรือแตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้

2.2 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพของผู้บริหาร

2.3 ควรศึกษาในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาประยุกต์ใช้ เช่น หลักอิทธิบาท 4, หลักสังคหวัตถุ 4, หลักสาราณียธรรม 6 เป็นต้น มาใช้ร่วมกับการบริหารงาน

เอกสารอ้างอิง (References)

- พระจรรย์ จิรสุโก (เมืองประทับ). (2552). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองบางกรวย จังหวัดนนทบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัฐพล เย็นใจมา. (2543). **การบริหารวัดตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาวัดหลวงพ่อดธรรมกายาราม จังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2546). **คู่มืออธิบายและแนวทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**. กรุงเทพฯ : สิริบุตรการพิมพ์.
- สิริวิภา ศรีปลั่ง. (2548). **การศึกษาตัวชี้วัดธรรมาภิบาลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปฏิบัติงานของสำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุพจน์ เจริญข้า. (2552). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลปางมะค่า อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกำแพงเพชร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

Translated Thai References

- Charoenkhum, S. (2009). **Administration according to good governance principles of Pang Makha Subdistrict Administration Organization Khanu Woralaksaburi District, Khampangphet Province**. Master of Science Thesis, Graduate School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. [In Thai]
- Office of the Public Sector Development Commission. (2003). **Manual and guidelines for compliance with the Royal Decree on the principles and methods of good governance of the country**. Bangkok: Siribut Printing. [In Thai]
- Phra Charin Jirasupho (Mueangpratap). (2009). **Administration according to good governance principles of Bang Kruai Municipality, Nonthaburi Province**. Master of Arts Thesis, Graduate School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. [In Thai]
- Sriplang, S. (2005). **The study of good governance indicators on public participation in the operation of the Bureau of Public Health and Environment, Kalasin Municipality**. Master of Arts Thesis, Graduate School, Khonkaen University. [In Thai]

Yenma, R. (2000). **Temple administration according to good governance: a case study of Luang Pho Sodthammayaram Temple, Ratchaburi Province.** Master of Arts Thesis, Graduate School, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. [In Thai]

